

T.C. TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sa, 16936

Tarih: 10.03.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bağımlılık tedavisi ve rehabilitasyon sürecini tamamlayan bireylerin toplumsal yaşama uyumlarının sağlanması, istihdam haklarının güvence altına alınması ve damgalanmanın önlenmesi amacıyla hazırlanan “İşsizlik Sigortası Kanunu, İş Kanunu Ve Kişisel Verilerin Korunması Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Adale KAYA

Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet , Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih: 12-3-2026	Esas No: 2/3587

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
10 Mart 2026
Numara:

T B M M GENEL T V R A K
10 Mart 2026
No: 1815131

GENEL GEREKÇE

Uyuşturucu madde bağımlılığı, Türkiye genelinde derinleşen ekonomik kriz ve gelecek kaygısıyla paralel olarak artış göstermekte; ancak özellikle Kürt gençlerinin yoğun yaşadığı bölgelerde ve metropollerin çeperlerinde yıkıcı bir toplumsal soruna dönüşmektedir. Bölgemizde uyuşturucu kullanım yaşının ilkokul çağına kadar düşmesi ve yaygınlaşması gençleri toplumsal ve siyasal alandan koparan yapısal sorunların bir sonucudur. Bugün uyuşturucu, yoksulluk ve işsizlik kısıracındaki gençler için adeta bir tuzak işlevi görmektedir.

Bu tuzaktan kurtulmak için irade gösteren ve zorlu tedavi süreçlerini tamamlayan gençlerin karşılaştığı en büyük engel ise "damgalanma" ve istihdamdan dışlanmadır. Tedavi sonrası süreçte sosyal hayata tutunamayan bireyler, "döner kapı" etkisiyle yeniden madde kullanımına sürüklenmektedir. Oysa bağımlılıkla mücadele sadece tıbbi arındırma değil, çok yönlü bir sosyal uyum sürecidir.

İktidarın hazırladığı ve yürürlüğe koyduğu 2024-2028 Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı incelendiğinde, devletin de bu gerçeği kabul ettiğı görülmektedir. İlgili belgenin "Sosyal Uyum Hizmetleri" başlığı altındaki 18.1 numaralı faaliyet hedefinde; "Bağımlılık tedavi ve rehabilitasyon sürecini tamamlayanlara kendi hayatlarını idame ettirmelerini sağlayacak meslek edinmelerinin sağlanması" açık bir devlet taahhüdü olarak yer almaktadır. Yine aynı belgede, bu kişilerin iş arama becerilerinin geliştirilmesi ve İŞKUR süreçlerine dahil edilmesi hedeflenmiştir.

Nitekim Şanlıurfa Valiliğı öncülüğünde yürütölen projelerde, tedavisi biten bireylerin İŞKUR üzerinden istihdam edilmesinin, kişilerin ailevi durumlarını düzelttiğı, sosyal saygınlık kazandırdığı ve bağımlılıktan kalıcı olarak kurtulmalarını sağladığı somut verilerle kanıtlanmıştır. Ancak, gençlerin yaşam hakkını ve geleceğini ilgilendiren bu hayati mekanizma, yerel yöneticilerin inisiyatifine veya dönemsel projelere bırakılamayacak kadar ciddidir. İktidarın strateji belgesine yazdığı bu hedefler, kâğıt üzerinde bir temenni olarak kalmamalı, yasal güvence altına alınarak bir "hak" olarak tanımlanmalıdır.

Bu Kanun Teklifi ile;

1. Strateji belgelerinde vaat edilen "sosyal uyum" ve "meslek edindirme" hedeflerinin yasal zemine oturtulması,
2. Tedavi sürecini başarıyla tamamlayan gençlere yönelik kamu ve özel sektörde istihdam kotalarının ve teşviklerin yasalaşması,
3. Özellikle bölge illerinde işsizliğin yarattığı boşluğu uyuşturucunun doldurmasının engellenmesi ve gençlerin üretime katılarak toplumsal yaşama onurlu bir dönüş yapmasının sağlanması,
4. Bağımlılıkla mücadelenin sadece polisiye tedbirlerle değil, gençliğı kazanan onarıcı sosyal politikalarla yürütölmesi amaçlanmaktadır.

Gençleri uyuşturucu bataklığından çıkarıp hayata bağlamak, bir lütuf değil, sosyal devletin ve anayasal sorumluluğun gereğidir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Dezavantajlı durumda olan bu bireylerin işgücü piyasasına girişini kolaylaştırmak amacıyla vergi ve sigorta primi teşvikleri düzenlenmektedir

MADDE 2- 4857 sayılı İş Kanunu'nda değişiklik yapılarak, tedavi sürecini tamamlayan bireyler için zorunlu istihdam kotası getirilmektedir.

MADDE 3- Rehabilitasyon sürecini tamamlayan bireylere yönelik ayrımcılığın ve damgalanmanın önlenmesi, kişisel verilerin korunması ilkesiyle pekiştirilmektedir.

MADDE 4- Yürürlük Maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU, İŞ KANUNU VE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında geçen “engellilerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığı tedavisi ve rehabilitasyon sürecini tamamlayanların” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu’nun 30 uncu maddesinin başlığı “Engelli, eski hükümlü ile uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığı tedavisi ve rehabilitasyon sürecini tamamlayanları çalıştırma zorunluluğu” şeklinde ve birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, yüzde bir eski hükümlü işçi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananlar ile yüzde bir uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığı tedavisi ve rehabilitasyon sürecini tamamlayanları; kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçi veya 1111 sayılı Kanun veya 1076 sayılı Kanun kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananlar ile yüzde bir uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığı tedavisi ve rehabilitasyon sürecini tamamlayanları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.”

“Özel sektör işverenlerince bu madde kapsamında çalıştırılan uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığı tedavisi ve rehabilitasyon sürecini tamamlayan sigortalıların her biri için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı Hazinece karşılanır ve hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığı tedavisi ve rehabilitasyon sürecini tamamlayan sigortalılar hakkında ilgisine göre, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesi ile bu maddeye atıf yapılan diğer kanunların ilgili hükümleri uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 3- 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 6’ncı maddesinin birinci fıkrasında geçen “sağlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığı tedavisi ve rehabilitasyonu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.